

DENDARIK GABENO KALEAK BIZIRIK GABENO HERRIAK

PSIKOMOTRIZITATEAREKIN HAZI ETA HEZIK

EBOSAK SARBEN SAREAN KONTU KONTARI

KALAPUTXI

MUTRIKURKO HERRI-ALDEKARIA 47. zald. - 2006ko urtaraila

estilo batekin
ozkondu
nari ez duen
artista

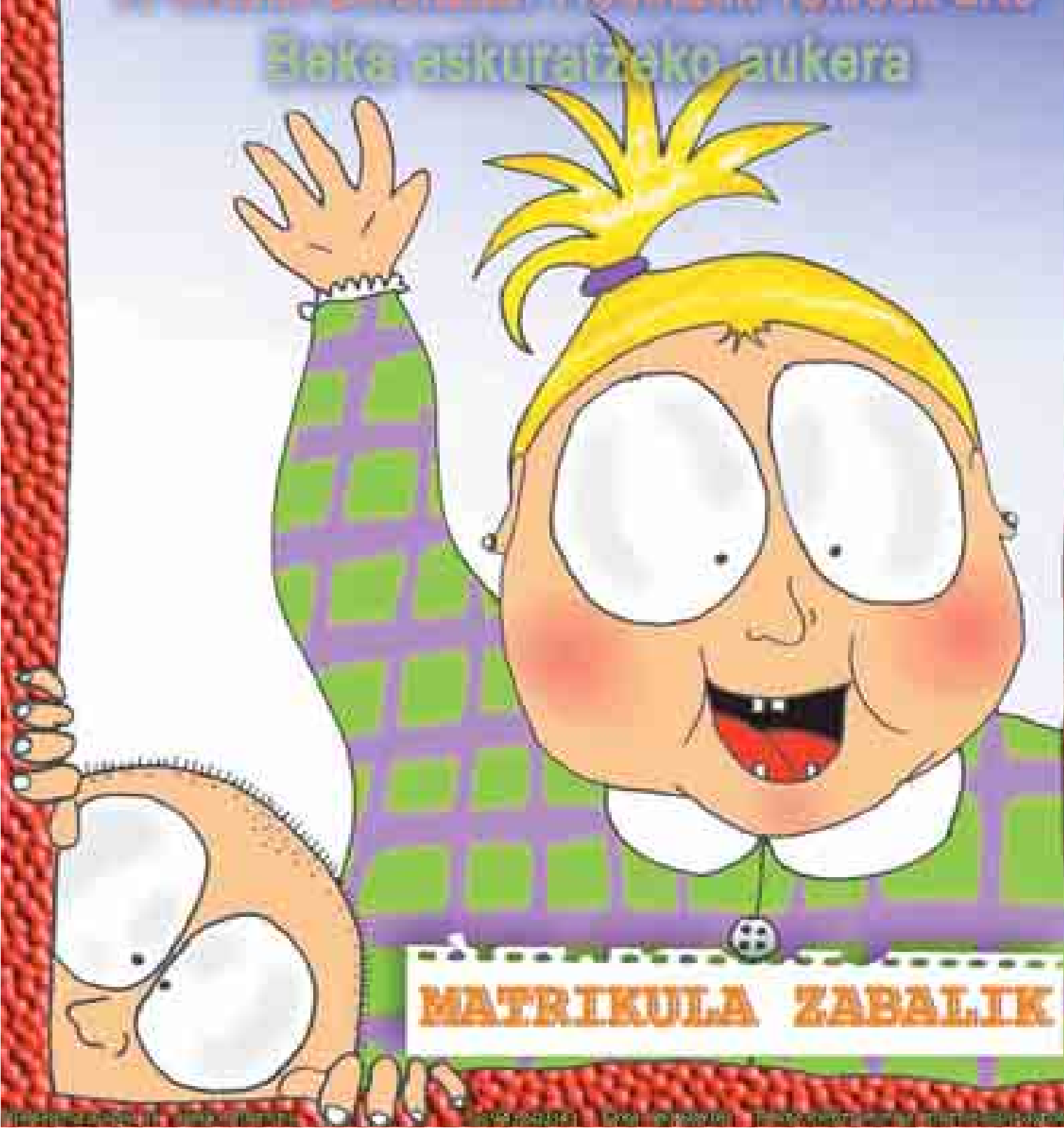

MUTRIKUKO HAUTRESKOLA

* 0etik 2 urtera *

11 urteko garbitzaia 7:00etatik 16:00ak arte

Beka eskuratzeko aukera

MATRIKULA ZABALIK

EDITORIALA

Kalaputxi hilabetekarixa

Argitaratzailea:

Karenka komunikazio elkarte
20830 MUTRIKU

Telefona: 943 60 34 68

e-maila: kalaputxi@topagunea.com

Laguntzailea: Mutrikuko udala

Tirada: 2.000 ale

Lege Gordailua: SS-787/01

ISSN: 1579-4792

Inprimategia: GERTU. Oñati.

Banaketa: Mutrikuko Institutuko
azken mailako ikasleak

Mutrikuko
udala

Gipuzkoako
Foru Aldundia

Eusko
Jaurlaritza

Aldizkari honek erakunde hauen
dirulaguntza jasotzen du euskara
bultzatzearren

Kalaputxik ez du bere gain hartzen
aldizkarian adierazitako esanen eta
iritzien erantzunkizunik.

Eskerrak ematen dizkizue aldizkari
hau kaleratzea posible egin duzuen
guztioi

a u r k i b i d i a

Informaziua	4
Zeuk esan	5-6
Puri-purixan	6-7
Bi hitzetan	8-9
Komikixa	9
Gizartia	10-11
Hezkuntza	12-13
Karenka	14-15-16
e-gazte	17
Kirola	18-19
Osasuna	20-21
Teknologia berriak	22-23
Zorion agurrak	24
Argazki zaharrak	25
Agenda	26

INTERESEKO TELEFONOAK

OSASUNA

Anbulategia (Osakidetza)	943 60 43 00
DYA Mutriku	943 60 33 17
DYA zentrala	943 46 46 22
Mendaroko ospitala	943 03 28 00
Odol emaleen taldea	943 60 39 30
Javier Otxagabia botika	943 19 50 26
Lon Apraiz botika	943 60 32 50
Larrialdiak	943 461 111

ADMINISTRAZIO BULEGOAK

Udaltzaingua	943 60 70 48
.....	679 16 25 00
Udaletxea	943 60 32 44
Turismo bulegoa	943 60 33 78
Posta zerbitzua	943 60 30 44
Bake epaitegia	943 60 32 44
Epaitegia	943 60 70 49

IKASKUNTZA-IRAKASKUNTZA

Goizeko Izarra ikastola	943 60 36 75
San Miguel ikastetxea	943 60 31 95
Mutrikuko Institutua	943 60 36 27
Udal euskaltegia	943 60 30 94
Musika eskola	943 60 37 80
Haur eskola publikoa	943 60 3143

GIZARTE ONGIZATEA

Gizarte Ongizate zerbitzua	943 19 50 81
Anai Arte jubilatuen egoitza	943 60 34 10
Mikel Deuna zaharren egoitza	943 60 38 71
Anaiarte jubilatuen egoitza	943 60 30 83

ZEBITZUAK

Pesa	902 10 12 10
Eusko Trenbideak	902 54 32 10
Loiuko aireportua	905 50 50 05
Hondarriabiako aireportua	943 19 23 47

BESTE BATZUK

Liburutegia	943 60 41 82
Kiroldegia	943 60 31 75
Frontoia	943 60 45 44
Gasolindegia	943 60 32 10

Autobusak

MUTRIKU – DONOSTIA – MUTRIKU

Mutrikutik	Astegunak	7:00 / 10:00 / 13:30 / 19:30
	Zapatuak	10:00 / 16:30
	Jai egunak	10:00 / 19:30
Donostiatik	Astegunak	8:00 / 11:30 / 14:30 / 20:30
	Zapatuak	11:30 / 19:30
	Jai egunak	11:30 / 20:30

MUTRIKU – BILBO – MUTRIKU

AUKERAK:

1. BIZKAIBUSen autobusa hartu Ondarroan:
1- 6:10ean hasi eta 20:10 arte orduro.
2- 6:40ean hasi eta 19:40 arte orduro.
2. PESArean autobusa hartu Eibarren, haraino Euskotrenen

ONDARRUA - MALLABIA - ONDARRUA

Ikus Kalaputxi 13. alea

Trenak

Tren guztiak, adierazitako lehenengo ordutik aurrera, **ORDURO**

DEBA – DONOSTIA – DEBA

Debatik	6:44-7:44-...-21:44
Donostiatik	5:47-6:47-...-20:47
Jai egunetan	8:44etan hasiko dira

DEBA – BILBO – DEBA

Debatik	6:43 -7:43 -...-20:43
Bilbotik	6:00 -7:00 -...-20:00
Jai egunetan	8:43etan hasiko dira

DEBA – EIBAR – DEBA

Debatik	6:43 / 7:43 / ... / 21:43	Jai egunetan, 8:43etan hasiko da
Eibartik	6:13 / 7:13 / ... / 21:13	Jai egunetan, 8:13etan hasiko da

Zaintzako Botikak (Mutriku – Deba)

URTARRILA

16tik 19ra	Riveiro
20tik 22ra	Zalduegi, (zapatu goizean, Otxagabia)
23tik 26ra	Lon Apraiz
27tik 29ra	Jabier Otxagabia
30etik 31ra	Zalduegi

OTSAILA

1etik 2ra	Zalduegi
3tik 5era	Riveiro, (zapatu goizean, Apraiz)
6tik 9ra	Jabier Otxagabia
10etik 12ra	Lon Apraiz
13tik 16ra	Riveiro
17tik 19ra	Zalduegi (zapatu goizean, Otxagabia)
20tik 23ra	Lon Apraiz
24tik 26ra	Jabier Otxagabia
27tik 28ra	Zalduegi

OTXAGABIA: 689 58 57 59 - APRAIK: 630 05 50 97
- ZALDUEGI: 669 26 22 01 - RIVEIRO: 667 33 88 90

Gogoratu gutun guztiek agertu behar dutela nork idatzita datozen, nahiz eta ezizenez, inizialez edo bestela sinatuta argitaratu. Ez da argitaratuko norena den agertzen ez duen gutunik.

*Utzi esateko duzuna **Barrenkalea, 12 - beheko buzoian** edo kalaputxi@topagunea.com helbidean.*

RAFA "TXANBOLIÑ"i

Mutrikuko alkateari idatzi publiko bat luzatzen diozu, berak defenditzen duen proiektua, bere pertsona eta bere izan moldea kritikatu, akusazio serioak eginez gainera: bere dignitatea eta pertsona maila zalantzan jarriaz. Horretarako, esaten duzu, ezkutuko interesak defendatzeko prest dagoela, aldaketa pertsonalak barne, eskaintza izugarri baten truke.

Nola ausartzen zara horrelako akusazioak egiten? Ez baduzu ezagutzen, ez badakizu nola pentsatzen zuen eta nola pentsatzen duen? Hori ote da daukazun argumentu pisutsuena proiektu aberats honen aurka? Iraina eta alkatearen desprestigio pertsonala eta profesionala?

Alkate honek aurreko korporazio ezberdinengandik hartu du lekukoa (herriak eskaturikoa eta demokratikoki erabakitakoa). Eskaera historiko eta justifikatu honekin bat dator, emandako pauso eta prozesu garbi eta gardena babesten du eta mutrikuarren (gehienen) interesak eta nahiak bultzatzen saiatzen da.

Tentazioa izan arren, ez naiz jarriko zure mailan. Ez naiz, beraz, eztabaidatzen jarriko ez interes pertsonalak ezta detaile teknikoak ere. Horretarako, beti bezala, aukera izango duzu, ez agian nahi duzuna entzuteko, baina bai dauden aukerak eta argumentuak eztabaidatzeko.

Estanis Osinalde

MUTRIKU HERRIXA

Mutrikun ze ganora!

Madalena eta Agirre Lehendakaria auzuak ez gabonetako

apaingarririk, ez semafororik ezta errotondarik ere...

Ikastolara joateko batzuetan udaltzainik ere ez da egoten eta ataskuak nahi beste!

Horrela herrixan...ze ganora!

Nagore Lizardi Beitia, 9 urte

KULTURGUNE BERRIA NOIZ-KO?

Laster, 2006 urteko otsailean, bost urte beteko dira kultura mailan Mutrikuko toki enblematikoena bota eta desagertu zenetik. Kultura maila aktiboa eta herrikoia, zehatzago esanda.

Ederrena zinema. Lokal hau mutrikuar guztien elkargune nagusia izan zen, mutrikuar guztiena. Hantxe antolatzen ziren mitinak, gabonetako eskolen jaialdiak, pailazoen ekitaldiak... eta garrantzitsuenak: Hantxe elkartzen ziren umeak domekero arratsaldeko lauretan umeentzako beren pelikula ikusteko, eta adin guztietako ikusleak beste egun eta orduetan.

Zine Forum Taldea, herriko kultur talde zaharrenetako bat, zinezaleenentzako pelikula emateaz arduratzen zen, urteko lehenengo hilabeteetako barikuetan. Emanaldi horietan guztietan asistentzia ez zen nahiko litzatekeena, beste zinema batzuen konpetentzia gogor-rarengatik: Deba, Ondarroa, Garbera, Urbil... Publikoaren asistentziari dagokionez arrakasta izan zuten, ordea, herriko hiru talde oso garrantzitsuk: Goizeko Izarra Antzerki Taldea, Akelarre Antzerki Taldea eta Bertso Taldea.

Publikoaren aurrean egindako ekitaldi guztietan 150 ikusle eta gehiago batu ziren,

eta hori baloratu egin behar da eta ahaztu ez.

Gaur egun, horrelako ekitaldiak antolatzeke Zabel kultur etxeko lokala dugu, 80 ikuslerentzako tokia duena eta ezin duena hartu antzezlan ertainak eskaintzeke moduko eszenatokirik. Hori dela eta, tokirik ezagatik, ezin Mutrikura ekarri Euskal Herrian zehar dabilen antzezlanak. Bertso Taldeak eszenatoki handirik ez du behar; ordea, tokia txiki geratzen da ikusleentzat.

Arazoari Miruaitz frontoia erabiliz nahi zaio erantzun baina toki hori hotza da oso, akustika eskasekoa, han antolatzen diren ekitaldien kalitatea galarazteraino.

Bost urte eta gero, oraindik ez zaie mutrikuarrei oro har eta hemen aipatutako lau taldeei bereziki modu formalean informatu kulturarako lokalaren proiektuaren inguruan, baldin eta proiekturik badago.

Noiz arte iraungo du egoera honek? Zergatik ez da prestatzen jarduera horiek garatzeko moduko lokal bat, behin behingoz bada ere?

Mutrikuarrek guztiontzako kultur topagunea bat exijitzen hasi dira eta uste dugu etorkizuneko Kulturgunea egin arteko alternatiba gisako soluzioa izango litzatekeela. Soluzio horrek guztion artean gure herriko jendeari kultur ekoizpena eskaintzea eta jendeak parte hartzeko modua ekarriko liguke. Amen.

**Zine Forum taldea,
Bertso Eskola,**

**Akelarre Antzerki Taldea eta
Goizeko Izarra Antzerki Taldea**

Dendarik gabeko kaleak, bizirik gabeko herriak

Ondarroan eraikitzekotan diren merkatal gune berriak harrotu dituen hautsak gureraino ere iritsi direla ikusita, Bertan dendari elkartekoekin izan gara euren ikuspuntua jasotzeko. Alazne, Carmen, Jone eta Concharekin bildu gara.

Zein da merkatal gune handien eragina?

Hasiera batean hiriburuetan eta autobideetatik hurbil eraikitzen bazituzten ere, gaur egun eskualdeetara hedatu dituzte eta herritik kanpoko lurretan zabaltzen dituzte. Horrek dakarrena zera da: herri txikietako denda eta zerbitzuetan kalte ikaragarria. Kalte hori beste sektoreetara ere zabaltzen da; izan ere, baserritar eta arrantzaleengana ere iristen delako euren eragin suntsitzailea. Merkatal gune handi hauen eragin okerra ez da dendarienganakoa bakarrik izaten, ez; kaltea guztiongana zabaltzen da.

Dendari, baserritar, arrantzale eta zerbitzuetako jendea aparte lagata, har ditzagun kontuan, esate baterako, industrian, tailer eta fabriketan ari direnak. Zer ateratzen dute onik herriak desertu bihurtzen badira? Euskaldunok hain gustuko dugun "kaleko bizitza" galtzen bada?

Nola daude kontu hauek Europan?

Europan aspaldi konturatu dira horretaz eta laguntzak ematen ari dira herrietako denda txiki eta zerbitzuak pizteko. Bizimodu horrek herri txikiak lotako leku bihurtzen baititu; herriak basamortu bihurtuta.

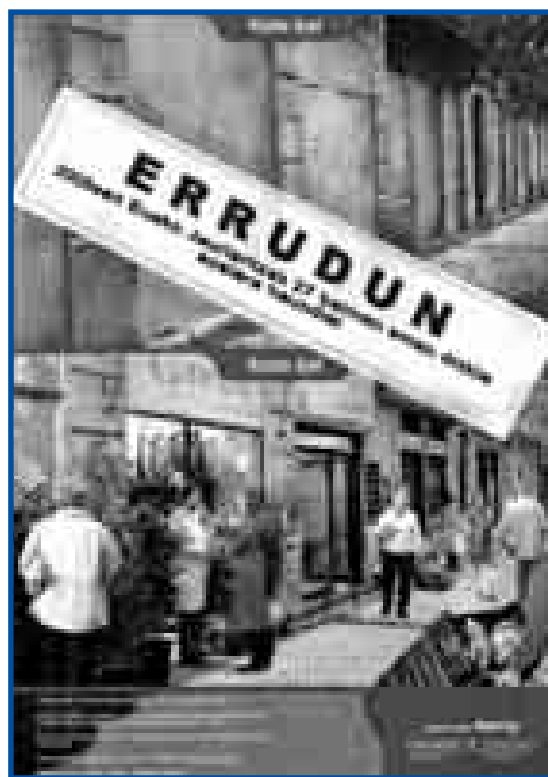
Eta gurean, zer?

Gurea baino herrialde aurreratuagoetan gertatu dena eta gertatzen ari dena ikusita, eta bizitzeko estilo berri horrek ekarri dituen kalteak konpondu nahian dabiltzala jakinda, ulergaitza da hemengo agintariak daukaten jarrera. Eusko Jaurlaritzak, berak, denda txikien aldeko propaganda egiten du denon aurrean; baina, bestetik, baimenak eman eta eman ari da: 2005ean bertan, 27 merkatal gune berri baimendu ditu.

Aurrez jakinda herrietako bizitza hiltzen dutela, noraino iritsiko dira? Frantzian bertan arazo horiek nola konpondu asmatu ezinda dabiltzala jakinda, zergatik ez diote kalteari aurre hartzen?

Kanpaina egiten ari zarete Eroskik Ondarroan zabaldu nahi duelako, ezta?

Garbi utzi nahi duguna zera da: guk ez daukagula ezer Eroskiren aurka. Kontua ez da Eroski, baizik eta

edozein merkatal gune handi eta bere sorrerak dakarren bizimodu aldaketa. Guk ez dugu gure denden iraupena aldarrikatu nahi; ez dugu mesederik nahi. Guk herrietako bizitza gorde nahi dugu. Ondarroan eraiki nahi duten Eroski berriak inguruko herri guztiak (Markina, Lekeitio, Mutriku, Deba, Berriatua...) herri fantasma bihurtzake. Eta ez dira berriketak, ez; datuak hortxe dauzkagu. Bergaran, urrutira joan gabe, 30 janari denda txiki itxi ziren horrelako merkatal gune baten eraginez. Horrek kale osoak hustea dakar...

Gure lanpostuak galtzeko arriskua ikusten dugu, jakina; baina guk garbi azaldu nahi duguna gainera datorkigun arriskua da. Hara, orain asko ari da luzatzen pertsonaren biziraupena, askoz urte gehiago hartzen ditugu. Zer eskainiko diogu edadeko herritar horri dendak ixten badira? Zer egingo dugu, taxi bat jarri aitona

edo amona hori erosketak egitera joan dadin? Orain ez gara konturatzen, baina horixe da datorkiguna...

Euskal Herria ez da Amerika. Hemen herriak txikiak dira eta elkarren ondo-ondoan daude. Han, beste izateko eta bizitzeko modu bat daukate. Zergatik hartzen dugu, ordea, euren eredua? Zergatik jarraitzen ditugu euren pausuak?

Plan berri bat daukazue eskuartean; kontaguzue.

Eusko Jaurlaritzak martxan daukan plana da: PERCO (Plan Especial de Revitalización Comercial).

Plan horrek eskaintzen dituen diru laguntzak jasotzeko, bi baldintza eskatzen dituzte. Alde batetik herri-gune historikoa edukitzea eta, bestetik, dendariak elkarte bat osatzea. Guk bi baldintza betetzen ditugu. Horrela izanda, Eusko Jaurlaritzak dirua ematen dio Udalari herriko ekipamendu urbanistikoa hobetu eta berritzeko; herria dotoretu eta bizitzeko, esango genuke. Lan hori Udala eta dendarien elkarteak daramagu aurrera.

Bestela ere, Bertan elkartekoak hainbat ikastaro egin ditugu geure lanbidean hobetu nahian: urtean hiruren bat egiten ditugu geure buruak hobeto prestatzeko.

Dirudienez, mutrikuarrok bizibidea turismoaren aldetik landu beharko dugu. Diotenez, hemen kostaldean etxebizitzak ugalduko dira eta industrialdeak barrurago eramango dituzte... Gizarte modu horretan zeresan handia izango du komertzioak eta, horretara-

ko, ondo prestatu beharra izango dugu. Gu horretarako prest gaude eta ahaleginak egingo ditugu. Baina, gero, merkatal gune handiak eraikitzeko baimenak ematen jarraitzen badute... nora goaz?

Bukatzeko...

Beste gauzatxo bat ere esan nahi genuke. Udala guztiona da eta guztiok ordaintzen ditugu zergak... Beraz, zergatik ez dira herriko dendariekin akordatzeko Udaltxerako erosketak egiteko orduan? Zergatik ez digute galdetu ere egiten? Kanpokoa ez da beti hobe eta merkeagoa izaten... Gu lan egiteko prest gaude eta gogo handia dugu, gainera; baina konta dezatela gurekin!

Udala, egia esan, kezkatuta dago honekin guztiarekin eta hortxe daude merkatu plaza berritzeko asmoak eta herriko etxe zaharrak konpontzeko laguntzak eta abar.

GABON ZOZKETA BERTANEKIN

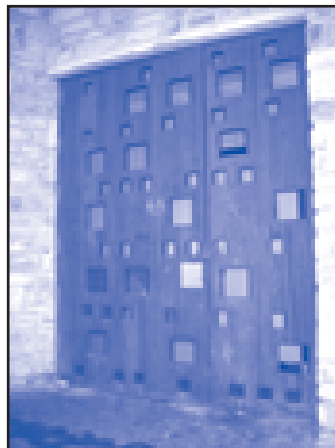
Bukatu berri den urtearen azken egunean egin zen Bertan Mutrikuko merkatarien elkar-tearen 1000 euroko erosketa-txekearen zozketa. Oraingoan Alazne optika izan zen saria banatu zuena eta irabazlea Marisol Costa izan zen. Irabazleak, hamabost eguneko epean, Bertan elkarteko dendetan 1000 euro gastatzeko aukera izan du. Urtarrileko aldapa deritzogunari aurre egiteko opari paregabea, dudarik gabe. Zorionak irabazleari eta Bertaneko dendariei!

ATXUKALE AZPIKO KOMUNA

Atxukaleko parkea inau-guratu zela sei hilabete pasatu dira. Txoko eder bezain lasai honek ikuspegi paregabea eskaintzen digu eta lagunartean zein bakarka gozatzeko aukera. Bertan ditu aterpe, eserleku, eta iturria guztientzat erabilgarri baina komuna... Azken aldian bere atea itxita aurkitu dugu. Komun baten zere-

gina zein den azaldu beharrik ez badago ere, herri honetan, dirudienez, bada hau gogoratzen ez duen jenderik eta "ondo pasatzera" joaten dira bertara: komunak apurtu, zikindu, ateak pintatu eta momentuan okurritzen zaizkien aldrebeskeriak egitera. Nolako herri kontzientzia da, norberarena norberarentzat eta denona inorentzat ez praktikatzen denean? Nori egin diezaioke kalte komuna egoki erabiltzeak? Komuna itxitzea al da konponbidea?

JESUS NAZARENOA

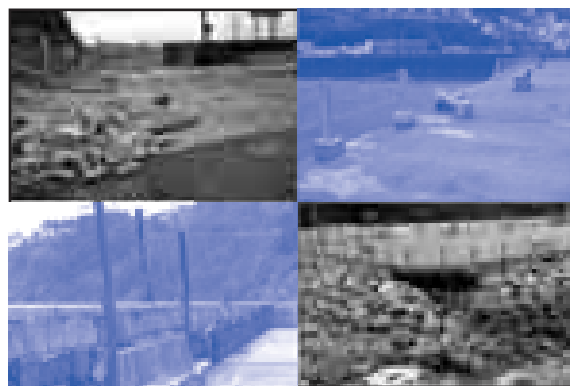

"... Agustinetako Nazarenoa eliz-atariratu eta itsaso harroari begira jartzea erabaki zuten. Haizea izugarrikoa omen zebilen, Jesus Nazarenoa zutik eutsi ezin adinakoa, alegia; baina, hala eta guztiz ere, atera zuten gure Nazareno maitagarria lau kandelaren artean. Serorek, organuz lagunduta, ekin zioten fedetsu "Iñua" eta Salbeari, eta jendeak, negarrari emanaz, Zeruko Jaunari otoitz egiten zion arren eta arren salba gintzala eskatuz. (...) halakoan konturatu ziren lau kandlek bizturik zirautea haize bolada ikaragarri hartan.

Mirarizko seinale zen, halafede, pertsonak tente egoten lanak zituzten haize eta euri erauntsi hartan bizturik irautea! Hartan igarri zioten Jaungoikoak nolabait salbatu gintuela." Honela mintzarazten zion Yon Etxaide lthartek bere idazlaneko pertsonaia bati Mutrikuko Nazarenoarengan zegoen fedea adierazteko. Eta honela gehitu: "Iñua eta Salbea ere bestelako fedez kantatzen ziren gure denboretan."

Nola mintzatuko litzateke gaur eguneratuz gero?

Antonio Gaztañetak, 1718. urtean, Siziliako Cabo Passeron izandako itsas guda galdu ondoren, eta bizirik atera zelako, eskerrak emanez komentuari erregalatutako Jesus Nazarenoaren eta Ama Doloreetakoaren zizelkaturiko irudiak hor jarraitzen dute, komentuko aldarean. Mojen babesa galdua dute jada. Herritarrenak hor dirau, beste maila eta sakontasun batean agian baina urtero bezala aurten ere, Kalaputxi hau aireratu aurretik, Jesus Nazarenoaren eguna ospatua izango da urtarilaren hirugarren igandez, bere bederatziurren eta triduoarekin. Bezperan kontzertu bat ere eskeiniko du herriko bandak Nazarenoaren omenez.

ITSASOAREN HASERREA

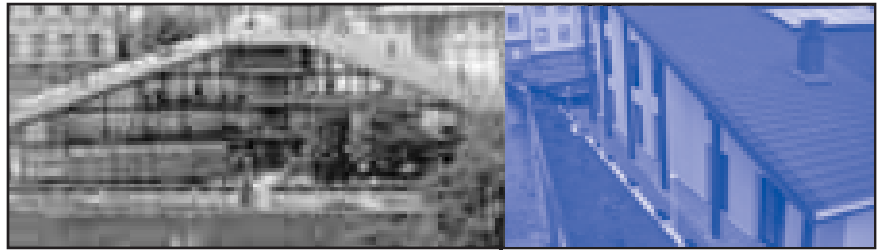
Urtearen hasierarekin batera gure itsasoak, beste behin ere, bere indarraren erakustaldia egin digu. Itsaso zakarra askotan ikusi ohi dugu gure kostaldean baina oraingo honetan bere marka utzi digu begi bistan: zabalera berriko eskuin aldeko harritzarrak eraman, hesia apurtu, hondartzako harriak mugitu...

Itsasoa honela dagoen ederra ei da... baina Atxukaletik begiratzeko.

ZAHARREN EGOITZA

Aspaldi hasi ziren zaharren egoitzan zabaltze edo handitze obrak. Gaur egun kanpotik bukatuta daude eta barnetik ez da nabaritzen obraren arrastorik. Txukuntze eta atontze lanak besterik ez dira falta, zortzi gela berri prest izateko. Honek ez du esan nahi ordea, gela hauek pertsona berriek beteko dituztenik, momentuz. Zuzendaritzatik esan digutenez, gelak prestatu ondoren, beste gelak okupatzen dituzten pertsonak pasatuko dira lehenbizi hauetara, eta gela zaharrak egokituko dituzte legeri berriak agintzen duen erara.

Bestalde, egon gela edo aise lekuak ere ez du beteko legeak jende kopuru berriari dagokion espazioa, eta berrikuntzak egiteko asmoa dute. Obra hauek sarrera eta hurreko lorategian izango dute eragina. Lora-tegiko espazioa aise lekuari gehituko zaio eta beirazko estalkiaz babestuta geldituko da. Sarrerako aldapa gain-

ditzeko, tramankulu mekanikoak jarriko dituzte, baita bertatik kapilara jeisteko ere.

Diru iturrietatik tiraka ihardutzen dute etenik gabe eta aipatutako lanak egiteko oraindik ez zaie eskutara dirurik iritsi. Laister lortzea espero dute diputaziotik, eta hemendik sei hilabetetara bukatuta egotea da beren ilusioa. Dena den, proiektok abiadura handiagoa dute diru lorpe- nek baino.

Gaur egun hogeita hamasei adineko bizi dira egoitzan, hauetatik hogeita zortzi mutrikuarrak dira eta

besteak inguruko herrietakoak, diputazioarekin kontzertua izateak, herritik kanpokoak ere onartzera behartzen bait du. Bizitzaz aparte, zenbait aktibitate ere eskaintzen zaie, memoria, psikomotrizitatea, eskulanak eta baita ludikoak ere aukera dezakete. Estima handian dute zuzendaritzakoek, "Nagusi lan" herriko taldeak egunero arratsaldean egiten duen komunikazio lana, hori izaten bait da, adin bate-tara iristean, hutsune larrietako bat. Obrak bukatzean borrogeita lau pertsona biziko dira Samielako egoitzan.

MUTRIKU ERE PRESOEN ALDE

Erantzun zabala jaso zuen "Euskal Presoak Euskal Herrira, dagozkien eskubideen jabe" lelopean Ibaetako Foroak eginiko deialdiak. Horixe zen Ibaetako Foroak bildu dituen 34 eragilek eginiko deialdiaren lelo nagusia. Hone-taz gain, beste hamar pankartaren atzean joan zen goiburua; presoek eskubideak zertan diren azaltzen zuten beste hamar esaldiren atzean.

Milaka lagun batuta, Euskal Herrian aspaldian egin den manifestaziorik jendetsuena izan zen urtarilaren 7an egindako hau. Mutriku ere erantzun zion deialdiari eta autobusa jarri zen bidean. Eibarren, Guardia Zibilaren kontrolean 10-15 autobus geldiarazi ondoren, Mutrikukoa ere tartean zela, tentsio uneak bizi arren azkenean lortu zuten Bilbora iristea.

Mutrikuko hainbat talde eta elkarte egin zuten bat deialdiarekin: Mutriku Futbol Taldea, Xake Taldea, Burumendi Mendi Taldea, Mutriku Bizirik, Hobetu Leike, Santakarra, Natur Taldea, ELA, LAB, EHNE, Ikasle Abertzaleak, SEGI, Tranpan Gora Tabernari Elkartea, Mutriku-ko Gazteak Martxan, Kalaputxi, Txantxangorri, Gaztetxea, Erraldioen Konpartsa, Mutrikuko Rock Kolektiboa, Ziñua Elkartea, Hogar Del Marinero Elkartea, Jauja Eskubaloia Taldea eta Argazki Taldeak. Aipatutakoez gain Don Ramon Bikaixuak ere bat egin zuen eskaerarekin.

MIRUAITZ TABERNA ZABALIK

Aldi batez itxita egon ondoren, Miruaitz Pilotalekuko taberna hilaren 14an zabalduta zuten jendearentzat.

Aurrerantzean, pilotalekua bezala, taberna Kiroldegia- ren ardurapean egongo da eta izango duen ordutegia hona-koa izango da: Astegunetan, goizeko 11etatik gaueko 10ak arte eta zapatuetan goizeko 11etatik gauerdia arte, gaueko 12ak arte.

Arduradunek jakitera eman dutenez, tabernari lotutako hainbat ideia lantzen ari dira Kiroldegia- ren eta taberna- ren bezeroen gustukoak izan daitezkeenak: dantzak, jaialdiak...

Ke artean harrapatuta

Azken urteetan etengabeak izan dira tabakoaren aurkako gerran irabazi beharreko batailak. Fronteak ez dira izan nolanahikoak: prezioaren igoera, publizitate kanpainen murrizketa, tabako kaxetan osasunaren inguruko azalpen gordinak...

Urte berriarekin Tabakoaren Aurkako Espainiako Legea abian dago Hego Euskal Herrian. Lantokiez gain tabernetako giroa ere arautzen du lege berriak. 100 metro kuadrotik gorako azalera duten taberna eta jatetxeetan, gune isolatuak jarri beharko dituzte. Taberna txikiagoetan jabearen esku dago erre daitekeen ala ez erabakitzea. Hala ere, jakina da gehienek bertan erretzea onartuko dutela bezerorik ez galtzeko. Legearen neurrietara egokitzeko tabernari gehienek denbora gainera etorri zaie.

Ehun metro. Hor dago muga. Eta hor dago duda. Mugatik behera erre daitekeen ala ez erabaki behar. Mugatik gora, erretzaileentzat gune berezia prestatu behar. Mugak baino gehiago, ordea, informaziorik ezak harritu ditu tabernariak.

Mutrikuko taberna gehienetan erre ahal izango da "erretzaileen taberna dela azaldu beharko dugu txartel baten bidez, baina uste dut horretan geldituko dela" aipatu digu herriko tabernari batek.

Jatetxeek, berriz, neurriak hartu beharko dituzte. "Jantoki handia ez erretzaileen gune jarriko dugu eta jantoki txikia, aldez, erretzaileena izango da. Bazkari edo ospakizun handiak direnean, ezkontzak, bataioak, jaunartzeak, herri bazkari-afariak eta antzekoak, antolatzaileek eurek erabaki beharko dute erretzaileen gunea izango den ala ez. Dena den, legea abian jarri denetik ez dugu inolako arazorik izan gure jatetxean, hautsontzirik ez dugu jarri mahaietan

eta hiruzpalu bezero izan dira erreteza eskatu dutenak, erretzaile gehienak kafea hartu ondoren kalera atera dira erretzera. Nik uste dut esaten dena baino arazo gutxiago egongo dela erretze kontu honekin" aipatu digu Kai jatetxeko nagusiak.

San Juan jatetxeko nagusiak, berriz, ez du oraindik ezer erabaki "momentuan ez dugu arazorik izan

bezeroen artean eta gauzak egiteko 8 hilabete daukagunez lasai aztertuko dugu kontua ezer egin aurretik".

Lantokietan ere ezingo da erre eta kanpora atera beharko dira erre nahi dutenek. Zenbait enpresatan erretzen emandako denbora hori errekuperatu egin beharko dela diote enpresaburuek eta horrek haizeak harrotu ditu. Legearen kontura langile batzuek

Espetxeetan, erretzaileentzat ziegak egongo dira, haurrekin dauden emakume presoentzat izan ezik. Erretzaile ez direnek kerik gabeko ziega eska dezakete.

Finlandian, Irlandan, Italian, Maltaan eta Suedian dagoeneko debekatuta dago leku publikoetan erretzea.

tabakoa utzi omen dute; beste askok eguneko zigarro kopurua nabarmen jeitsi dutela diote.

Debekuak eremu zabalean izango du eragina, administrazio publikoen zentroetan, osasun, kirol eta kultur zentroetan, haurrek jolasteko gunetan, liburutegi, konferentzia eta museoetan... Tabako dendetan eta baimena duten saltokietako makinetan soilik saldu ahal izango da taba-

koa. Komunikabideetan ezin izango da tabakoaren iragarkirik jarri edo promoziorik egin, ezta tabakoa saltzeko makinetan ere.

Legea hausten dutenek zigorra jasoko dute. Larritasunaren arabera, 30 eta 600.000 euro artekoa izango da isuna.

Erretzaileen talde askok adierazi dute euren eskubideen aurkako legea

Legeak ostalaritzan eta frontoietan eragina badu ere, jabe zein arduradunek informazio urria jaso dutela diote.

dela. Erretzea debekatu bai, baina tabakoa uzteko laguntzarik ez delako egongo ere kexu dira. Itxurakeria eta "adar jotze" hitzak erabili dituzte... eta "zergatik ez dute tabakoa saltzea debekatzen eta tabakoa produzitzea debekatzen?" aditzen da nonahi. Tabakoak etekin ikaragarriak ematen dizkio Estatuari, hots, diru asko ateratzen du tabakotik, beraz...

Espainiako Osasun Ministerioaren esanetan, ordea, hiru herritarretik bi ez dira erretzaileak, eta horien eskubideen aldekoa da legea, ez erretzailea den herenaren kontrakoa. Ministerioak argitu du helburua ez dela kontra egitea: bi urtetan tabakoa erretzen dutenen kopurua %3 murriztea, tabakoa erosten dutenena %5 jaitea eta, bereziki, gazteek urtean 50.000 heriotza eta 25 gaixotasun mota eragiten dituen mendekotasunik ez izatea –batez beste, 13 urterekin hasten dira gazteak erretzen–.

Eta frontoietan beteko al da legea? Tabakoa erretzearen debekuak hauts asko harrotu du pilotaren munduan, eta frontoietan legea betearaziko den ala ez jakiteak ikusmin handia sortu du. Askok dira pilota eta tabakoa batera doazela uste dutenak, pilota enpresak barne, eta lehen egunean erretzaileek lasai asko dastatu ahal izan zituzten puruak. Aspe enpresaren iritziz, konponbidea ez dago isunetan, hezkuntzan baizik.

Denbora beharko da honi guztiari buelta emateko. Erretzaile batek baino gehiagok pentsatuko du "lege honen gauzarik onena gazte denborara garamatzala, hau da, tabernako komunetan erretzera, klandestinitatean disfrutatzea".

Psikomotrizitatearekin hazi eta hezi

Psikomotrizitate-praktika ez da berria, askorentzat ezezaguna izan daitekeen arren. Haur hezkuntza ulertzeko beste modu bat dela esan dezakegu, hezkuntzako profesionalei umeak beste era batera hurbildu, komunikatu eta eza-gutzeko aukera ematen diena. Gai honi buruz gehiago jakiteko Aintzane Arrieta Pagoaga mutrikuar psikomotrizistarekin hitzegin dugu.

- Nola sortu da psikomotrizitatea (eskola orduz kanpo) eskaintzea ikastolan? Zein da helburua?

Gu bi psikomotrizista gabiltza psikomotrizitatea ematen eskoletan. Dagoeneko lau-bost urte daramatzagu psikomotrizitatea eskaintzen eskola orduz kanpoko jarduera modura. Mutrikun, Ikastolako guraso batzuek komentatu zidaten ea zergatik ez genuen gure eskaintza Mutrikun bertan egiten. Eta halaxe, ikasturte hasieran Ikastolako Guraso Elkarteari eskaintza egin genion. Proiektua gustatu eta babestu egin zuten, eta Goizeko Izarra Ikastolako Zuzendaritzarekin elkarlanean, hiru talde sortu dira 2 urtetik 6 urtera bitartean. Guztira 26 umerekin dihardugu.

Mutrikuz gain, Zarautzen eta Aizarnazabalen ere baga-biltza lanean.

Goizeko Izarra ikastolan dihardugu lanean 26 umerekin

- Zer da psikomotrizitatea? Eskola kirolarekin zerikusirik?

Ez, ez dauka zerikusirik. Psikomotrizitate-praktika ez da kirola, nahiz eta jende askok soinketarekin lotu. Ez da araututako joko bat, jolas espontaneo da. Psikomotrizitatea mugimenduaren eta psikismoaren (buruaren) arteko erlazioa da. Izan ere, umearen garapen psikologikoa gorputzaren mugimenduaren bidez burutzen da. Gure saioetan, umeak mugimenduaren eta jolasen bidez adierazten ditu bere beldurrak, ezintasunak, emozioak eta gabeziak... Eta gu hori guztia kanalizatzen ahalegintzen gara. Azken finean, jolasaren plazerren bidez, umeari garapen psikologikoan laguntzea da helburua.

- Nolakoa da psikomotrizitate gela?

Modu berezian antolatuta dago eta material espezifiko dago bertan. Bi txoko daude: txoko batean koltxonetak, espalderak, sokak, arrampak, salto egiteko altuera ezberdinak daude, eta adinaren eta umeen beharren arabera antolatzen dugu txoko hori. Gune horretan oihalak, maramak, makilak eta gomaparezko blokeak ere egoten dira, jolas sinbolikorako. Beste txokoan, berriz, marrazkiak eta eraikuntzak egiteko materiala egoten da.

Psikomotrizitate-praktika ez da Psikomotrizitate-praktika ez da kirola, nahiz eta jende askok soinketarekin

- Psikomotrizitate saio batean zer egiten da? Nori zuzendua dago?

0 eta 6 urte bitarteko umei zuzenduta dago, umea etapa horretan ari delako bere nortasuna eraikitzen. Ordu eta erdiko saioak izaten dira: hasieran denok jarri eta berba egiten dugu (agurtu, arauak gogoratu, aurreko astekoa gogoratu...). Bi arau daude: ezin da minik eman eta ezin da minik hartu. Ondoren, saioa hasten da, eta ume bakoitzak bere ibilbidea egiten du modu

librean: mugimenduaren plazerra/displazerra sentitzeko aukera dauka (salto egin, igo, jaitsi...) eta joko simbolikoaren bitartez bere alderdi afektiboa kanporatzeko aukera dauka (rolen bidezko joko eta jolasak...). Saioa amaitzeko, umeak bizi izan duena marrazki edo eraikuntza baten bidez irudikatzen du eta egindakoa komentatu egiten da umeekin.

- Ze onura dakar, zer aportatzen du umearen heziketa-garapenean?

Prebentzio modura egiten da psikomotrizitatea, ume bakoitzak dituen arazo, konfliktu eta gabeziak prebenitzeko. Emozioak kanporatzen eta ezintasunak gainditzeko laguntzen diogun heinean, umeak autonomia

hartuko du, harreman berriak egingo ditu beste umeekin eta nortasuna eraikitzen joango da.

- Psikomotrizitateko hezitzaileak zer egiten du?

Umeak egiten duena behatu, aztertu, eta behar denean, parte hartu. Azken finean, umea den bezalakoa onartu eta bere garapena bultzatzea da nire lana, errekonozimenduaren bidez. Umea entzuna sentitzen ez bada, ez du inoiz entzungo. Umeei ez zaie esaten zuzenean zer egin behar duten, zeharka baizik, parte hartzera gonbidatuz, materialaren kokapena aldatuz eta abar. Ume bakoitzari gauzak egiteko modu ezberdina proposatu behar zaio.

- "Umeek bestela ere badute zer egin eta non jolastu, dena eginda eman gabe..." dioenari, zer erantzun zenuke?

Psikomotrizitatean, hain zuzen ere, ez zaio ezer eginda ematen, umea libre da nahi duena egiteko. Ume bakoitzak bere mundu propioa sortzen du eta bera da bere desio eta ekintzen jabe. Ez dago denek lortu beharreko helburu edo maila bat eta bakoitzak bere bidea egiten du. Jolasa da umearen heziketaren oinarria, eta edonola ere, jolastea beti da ona umeentzat.

Ume bakoitzak dituen arazo, konfliktu eta gabeziak prebenitzeko balio du psikomotrizitateak

Olatz, 1980 - Xiri Andonegi

XIRI, estilo batekin ezkondu nahi ez duen artista

a

spaldi hasi zen Kalaputxi gure herriko artistengana hurbildu eta beraiekin solasean jartzen. Bittor Arizmendi, Anizeto Uranga "Txorixa", Imanol Andonegi... Oraingoan Xiriako Andonegirengana jo dugu bere bizitzaz eta bere artista izateaz galdezka. Atxukalen egindako obrarengatik ezagutuko du askok, baina hori eta gehiago ere badu guri eskaintzeko.

Lehenago batean saiatu ginen Atxukalerako sortu zenuen parke proiektu berriaren gainean zure buruhaustekak herriratzen, baina artista gisa eta zeure buruari buruz inoiz ez zaitugu hizketan ikusi.

Neure buruari buruz nola, bada! Hortxe daukat akatsa eta! ...eta buruan, kar, kar!

Txantxak aparte, eskultore profesionala zara. Arte Ederretan lizentziatua eta, gainera, Oteizarekin ibilia...

Ez dut ulertzen zergatik jartzen nauten harremanetan beti berarekin. Debako arte-tailer esperimentalean hiru urtez elkarrekin lan egin genuen, 1970etik 1973ra bitarte, bai, baina besterik ez. Ni arte munduan umezurtz bakarti bat besterik ez naiz eta ez noa inoren eskutik.

Guk ez genuen asko ezagutu eta esaguzu zerbait berari buruz...

Denok dakigu zeintzuk izan ziren Jorge eta bere bilakaeraren emaitzak. Kontraesan askoko gizona zen, maitagarria eta gorrotogarria aldi berean. Berak asko maite ninduen eta nik bera ere bai, baita bere emazte Ixiar eta haren lapikoko kafe goxoa.

“Asko maite nuen Oteiza, baita Ixiar eta haren lapikoko kafe goxoa”

Esan dezakegu bere diszipuloa zarela?

Ni inoiz ez nintzateke horrelakorik esatera ausartuko, guztiz ezberdinak gara. Baina harridura sortzen dit bera hil ondoren egunetik egunera nola autoproklamatutako diszipulook ugaritzen diren ikustek. Honi buruz, anekdota polit bat: Jorgek erakusketa bat jarri zuen orain dela urteak, Hondarribia edo Irunen ez nago ziur. Gema Urreizti eta Fran Lekunberri “Xapo” han gertatu eta ikustera sartu ziren. Jorge beraingana zuzendu zen nongoak ziren galdezka. Hauek mutrikuarrek zirela erantzun eta bigarren galdera orduan: “*Xiri ezagutzen duzue?*”. Erantzuna, “*Jakina, bada, geure laguna da!*”. Eta orduan Jorgek zera gehitu zuen erdaraz: “*El mejor discípulo que he tenido*”. Esaldi hori bihotzean daramat, egia da, baina guztiz ezberdina naiz.

Debako arte-tailer esperimentala utzi eta gero, nola joan da zure bizitza?

Hemeretzi urterekin gurasoen kontura bizitzea ez nuen batere atsegin. Bestalde, egoera politiko gordina ari ginen bizitzen eta batzuek armak hartzea, beste batzuek kultura indartzea

eta nik langileriaren alde borrokatzea erabaki nuen Sigman, Elgoibarren. Mila laguneko lantokia zen. Urtetan borrokatu nuen langileen eskubideen alde, baita Gipuzkoako koartel eta kalabozoek ezagutu ere. Harro nago eta ez dut

Baleztariak 2001 Urizaharra-Peñacerrada

denbora galdutzat jotzen.

Nola itzuli zinen berriz arte mundura?

Banestok tailerra hondoratu zuenean ezkondata eta lau urteko alabatxoa nuen, Nahia, eta nik hogeita hamasei urte. Indemnizazioa kobratu eta bizi

guztiko ametsa bete ahal izan nuen Arte Ederretara helduta. Gaur lau urteko karrera bada ere, orduan bostekoa zen eta, banan-banan, denak atera nituen. Harrez gero, bertarako eta bertatik bizi naiz, nekez baina pozik. Eskerrak Anak nigan konfidantza eta Jon-txu Pikerrek laguntza jarri zuten.

Zeure lantokirik baduzu?

Tailerra San Juan Azpin daukat, Laranga bailaran. Orain, neure-neurea... Kutxak kolpetik hipoteka guztiak barkatzen ez badizkit ez behintzat pixka batean!

Urte askotan inork utzitako erramintaz eta tokietan lan egin izan dut. Olatzko aldea egin nuenean, adibidez, bertako aterpean Eliasek emandako argindarrekin, minusbaldien tailerreko arduradun Aitorrek utzitako konpresorearekin, Tomorrotok utzitako korteko diskoekin

eta Langak emandako martileteekin jardun nuen. Urte askotan era horretan...

Zenbat urte daramazu profesional gisa?

Hamar.

Zein da zure estiloa?

“Estilo” hitza niretzat heriotza da. Horretan Gordillo artistarekin bat nator. Hark esaten du artistaren bizitza grasaz bustitako txirrista bat igotzea dela. Kukainetan bezalaxe, txirrist egin, behera jausi eta zatiturik hiltzen

“Estilo hitza niretzat heriotza da”

“Mogel”. Markina-Xemein 1998 - Xiri Andonegi

da artista, gero, berriz, zati guztiak osatu eta berrindartuta txirristan gora ekiteko behin eta berriro. Estiloa, ordea, txirrista horretan iltze bat josi, berari heldu eta mantentzea litzateke.

Zein artista miresten duzu?

Mirestu ezta inor ere, denok moduko gizakiak besterik ez dira eta. *Land Art* inguruan mugitu ohi direnak gustatzen zaizkit, adibidez, Robert Smitson, Walter de María, Christo edota Richar Serra. Dena den, erreferente batzuk besterik ez dira nire bilakaeraren barruan. Helburua ez da beraiek egin dutena jarraitzea, hori eginga dago eta. Horiek erabiltzen zuten "El arte por el arte" kontzeptua gustatzen zait, baina kontzeptu berri batzuk gehitu nahi dizkiot.

Zeintzuk dira egin dituzun proiekturik garrantzitsuenak?

Olatzko aldea ez da proiektua, eskultura funtzionala baizik, baina lehenengo etapatik gehien maite dudana obra da. Profesional gisa hasi nintzenetik benetan ekarpena duten lanak hiru hauek direla esango nuke:

"MOGEL" Markina-Xemein, 1998

Inguru osoa bateratu nuen obrarekin lekuaren memoria erabilita, eta Mogelek jasotako esaldi herrikoiei batekin laberinto bat sortu nuen jendearen konplizitatea probokatzeko. Ikuspuntu bakarretik ez da irakurtzen gaineko esaldia, beraz, ikusleari ibilbide bat eragiten dio.

Mogelen *Peru Abarka* liburutik atera nuen esaldiak honela dio: *Gurago dau otsuak baso bizitzia / jatekua nekez billatu bira / etxe-txakur katiak lotubaren / erregu eta ogi biguna baino.*

"BALEZTARIAK" Peñacerrada-Urizaharra, 2001

(Obra hau sarirako aukeratua izan zen, baina azkenean beste bati eman zioten. Materializatu gabe dago, ez dut dirurik.)

Peñacerrada-Urizaharrako erdiaroan sustraitua, herriaren oin-plantan, judutarren atean eta Ayalako jaunak Gaztela eta Nafarroatik ihesi beren mendietan gordetzen ziren gaizkileak menderatzeko sortu zuen San Sebastian ordenako hogeita hamar baleztariko taldean oinarritua.

"ATXUKALEA" Mutriku, 2005

Atxukale zaharraren erabilpena, ohiturak eta herriak leku horri zion maitasuna aztertu ondoren erabaki nuen bere luzapen bat besterik ez nuela egingo eta kakatan zegoen lekua

Olatzko aldea lehenengo etapatik gehien maite dudana da

bera eskultura bihurtu eskulturarik jarri gabe.

Proiektu hau sekulako erronka izan da niretzat, batez ere arkitekto, konstruktore eta gremioak neuk nahi nuenera errenditzea. Izugarri ikasi dut eta orain prestatuago nago desafio zailagoetarako.

Estiloari gorroto badiozu, non dute lotura hiru obra hauek?

Ez estiloan, ez formalki ezta funtzionalki ere, ez dute loturarik. Beraien artean duten lotura sortze prozesuan dago. Ez naiz obra bat egin eta edonon kokatzeko aukeraren zain egoten diren horietakoa. Obra serio bat sortzerakoan ikerketa lan handia egiten dut aurretik: Lekua, klima, lekuaren historia eta memoria, jendearen identitatea, hizkuntza, lana, ohiturak, funtzioa, natura apurtu beharrean nola konplementatu, alderdi ludikoak edo jolasteko aukerak eta abar luze bat aztertu ondoren hasten naiz planteamendu formalak egiten, kontzeptualarekin lotuta, jakina.

Era horretan jokatzeko aukera ziurrak beharko dira, ezta?

Bai, hala da, baina beste erara Euskal Herri osoa petatxo betetzeko arriskua dago eta hori baino nahiago dut ohean geratu. Ismael lehen Arte Ederretako irakasle eta orain laguntzat dudanak esan zidan moduan "nonahi txapuzak kolokatzeari baino iturriak hobe".

Atxukale, Mutriku 2005 - Xiri Andonegi

Nola autofinantziatu edo nola lortzen duzu soldata?

Gaur egungo "mezenasak" banketxeak, udalak eta Diputazio edo Eusko Jaurlaritza dira, hemen behintzat, eta nik nola ez daukadan ukalondorik inon... bada, gaizki. Gainera, arte merkatua gorroto dudanez... atera kontuak!

Orduan, nola?

Eskerrak teknika pila bat menderatzen dudala. Orain dela bi urte lau erraldoi eta lau buruhandi egin nituen poliesterrean, oraintxe lau metro eta erdiko mural bat egin dut oleoan eta ahal den moduan, oso estu, proiektu serio eta berrien egarritz.

Portu berriaren proiektuan ikusten al duzu lekurik artistentzat?

Ikusiko ez dut bada! Honelako proiektu batean hasi aurretik artistak presente egon beharko ginateke eta gure planteamenduak gogoan hartu, ez gero, egin ondoren, ingeniariak eta lagatzen dituzten aberixak partxeatzeko eta dotoretzeko edo errotonda zahar batean eskultura bat egiteko. Ez. Oro har hartu beharko lirateke proiektuak adarretatik.

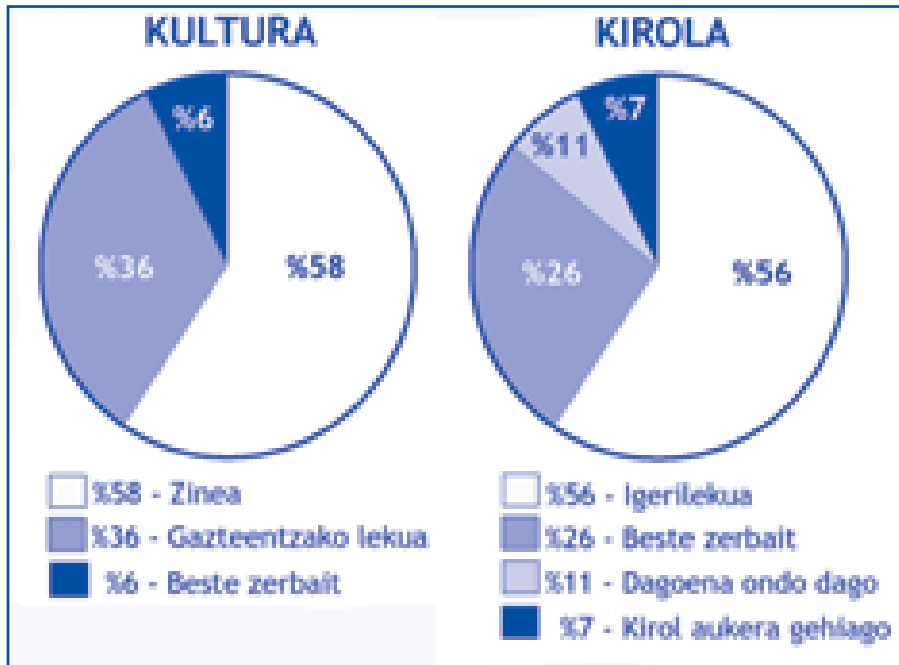
Non zaudete, bada?

Zoritarrez, deskoordinaturik, bakoitza bere bidetik, Euskal Herriko artista guztiak bezalaxe. Niri dagokidanez, superbibentziako bonbila gorria piztuta daukat aspaldidanik. Lehenengo hori defenditu beharrean aurkitzen naiz neure itzalaren proiektzioa lurrean galdu nahi ez badut. Gero, gerokoak.

Zer falta zaigu Mutrikun?

Ondoko inkesta Mutrikuko Institutuko ikasleen artean egin da, DBHkoen artean hain justu. Gaia herrian ikusten ditugun gazteen beharrei buruzkoa da. Hogeita hiru ikasleren artean egin dugu inkesta (12 urtetik 16 urtera bitartekoak). Ea erantzun hauen ondorioz lortzen dugun herritarron nahia egitea.

Galdera: Mutrikun, asteburuan, zeren falta nabaritzen duzu?

Ikusten den bezala, zinea da mutrikuar gehienek faltan sentitzen dutena aste bukaeran. Inkesta hau gazteei egin zaienez, beraientzako leku bat eskatzen dute. Gaztetxea eta Jauja dauden arren, beste era bateko aisialdia nahi dute. Azkenik, "beste zerbait" esan dutenen artean honako proposamen hauek daude: kontzertu emanaldi gehiago, denetarako antzokia, Kazetagua-ne adin guztietarako...

Goiko grafikoan ageri denez, gazteen erdiak baino gehiagok igerileku bat edukitzea nahiko luke. Batzuek kirol aukera gehiago nahi dituzte eta besteen ustez, nahiko aukera dago. Laurden batek, azkenik, erantzun desberdinak eman ditu: judoko kantxa, teniseko klaseak eta kanpoko tenis pista, skate park-a, kirol aukera guztiak doan izatea...

Inkesta oinarritzat hartuz, Udalari gutun hau helarazi nahi diogu:

Alkate hori, agur:

Gutun honen bidez, zera adierazi nahi dizugu: goian ikus dezakezunez, Mutrikuko Institutuan inkesta bat burutu dugu.

Inkesta hau 12tik 16ra urte bitarteko ikasleei egin diegu, Mutrikun gazteei falta zaizkigun gauzei buruz.

Saldeketa egin ondoren, gazteen ehuneko handi batek, kultur alderdiari begiratu-ta, zinea behar dugula azpimarratu zuen, eta kirol mailan igerilekua. Honez gain, gaz-teentzako lekua eta kirol aukera gehiago eskatu zituzten, Mutrikurentzat eta bertako gazteentzat garrantzitsua litzatekeelakoan.

Inkesta honen ondorioak ikusita, eskakizun bat egin nahi dizugu gazte gehienon izenean. Hain zuzen ere, aurreko datuetan oinarriturik, gehienbat zinea eta igerilekua egin ditzazula eskatzen dizugu.

Sure eskaera aintzat hartuko duzula koan,

Institutuko Prentsa Tailerreko ikasleak

ERRETZEA DEBEKATURIK

Jendearen osasuna dela eta, leku publiko-etan erretzea debekatu dute; honek eragin handia izan du, agian guk uste genuena baino handiagoa. Zer esaten ote du jendeak lege berri honen aurrean? Hain txarra ote da?

Lege berri honek zenbait sektoreri oso gogor eragin die, adibidez, 100 m² baino gehiago dituzten taberna edo jatetxeek derri-gorrez eraiki beharko dituzte ongi aireztatu-tako gela berriak erretzaile eta ez-erretzaileen gelak edukitzeko; aldiz, 100 m² baino gutxia-go dituztenek, euren lokala kedun edo ke gabeko lokala izango den aukeratu behar dute. Nola ez, honek hirugarren sektorearen langile hauek lege honen guztiz aurka egotea ekarri du, gela berri hori egitea oso garestia delako edo aukera hori egiteak zenbait beze-ro galaraz dezakeelako.

Lantegietako eta enpresetako mundua ere nahiko ukituta sentitu da, izan ere, asko ziren euren lanpostuetan erretzen zuten langileak; orain, lege berri honen arabera, langileek ezin dute euren lantokien barruan erre eta horrek estres handia sor dezakeela uste da.

Bestalde, ez-erretzaile edota erretzaile pasiboan ikuspuntua dago, jasanezina baita beti jaietan irtererakoan tabako usainarekin bueltatzea etxera; horretaz gain, hauentzat kea kaltegarria ez ezik nazkagarria ere bada. Arau berri honekin askoz ere erosoago senti-tzen gara taberna gehienetan eta ez gaude derrigortuta besteen kea gure biriketetan sartze-ra. Estatistikek diotenez, erretzaile pasiboak izandako askok dute biriketako minbizia eta badaude minbizi honekin hiltzen direnak ere.

Beraz, argi dago erretzaile pasiboentzat lege hau mesede handia dela.

Ikus dezakegunez, lege hau jendeari osa-sunean lagunduko dion legea besterik ez da, nahiz eta batzuentzat gogor samarra irudit. Lege berri honek gure birikak garbiagoak izat-en eta biriketako minbizia eta tabakoak sor-tutako beste gaixotasun batzuek eragindako heriotza kopurua txikitzen lagunduko ahal du!

Norma Ageitos Urain

OSASUNAK ETA KIROLAK BAT EGITEN DUTENEAN

**Nortasun agirian
Juan Luis Ferreño
jarri arren,
kiroldegiko Luis da
gure artean ezaguna.
Herritarra ez bada
ere, oso ondo
txertatu da mutrikuar
askoren bizimoduan.
Kirol mundutik dator
eta kirola du bizibide.
Bere agendan tarte
bat egin digu eta
solasaldi ederrean
aritu gara berarekin.
Hamaika du
kontatzeko.**

Ordutik hona gauzak aldatuz joan dira...

Ikaragarri, fitness mundutik wellness mundura eman dugu jauzia. Fitness-ean gorputzak zuen garrantzia, indartsu, gihartsu... itxura fisikoa, grasarik eza... horrek guztiak du-zuen garrantzia; wellness-ak, berriz, gorputza eta burua hartzen ditu kontuan, norberaren ongizatea da helburua eta ingurura begiratzea besterik ez dago: Azken urtetan zenbat spa edo talaso zentro ireki dira?

**“Areto dantza telebistan ateratzen
denetik modan jarri da, larunbatero
40 ikasle aritzen dira kiroldegian
areto dantzak ikasten”**

Beraz, kirola ez da moda kontu bat...

Kirolak osasuna esan nahi du. Jendeak hobeto sentitu nahi duelako, ongizatea nahi duelako... bere buruarekin ondo egon nahi duelako egiten du kirola. Nik badakit kiroldegira etortzen direnak ez datozela entrenatzera, beren erronka pertsonalak gainditzera. Kiroldegian izerdia botatzen dute, sentsazio berriak sentitzen dituzte eta horrek nolabaiteko plazerra ematen die, lasaitasuna. Bizi-poz hori batzuetan zurekin partekatzen du eta beste batzuetan ez, egunero eta gogoz etortzen bada klasera nik lortu dut nire helburua, nahikoa da lanean ondo ari garela konturatzeko. Gainera, geroz eta kezka handiago dago gizartearen osasuna dela eta, gero eta gutxiago mugitzen gara, kolesterola, gizentasuna eta bizkarreko arazoak egunez egun ugariagoak dira eta horri irtenbidea topatu behar zaio.

Baina kirola egiteko ez da prezeski kiroldegira joan behar...

Ez, mendira joan zaitezke, igeri egitera... baina gehienetan asteburuan dedikatzen diozu denbora eta ondo dago, baina zergatik ez duzu egunero ordubete-

Arestian aipatu bezala, ume-umetatik bizi du kirola...

Gogoan dut eskolan soinketa ematen zigutela eta behin baino gehiagotan irakasleak ni izendatzen ninduela klasea emateko, gustukoa nuen eta uste dut horregatik izango zela. Judo mundutik nator bereziki, esan nahi dut honetan eman ditudala urte gehienak, konpetitzen ere aritu izan naiz. Eskubaloia, sakibaloia, atletismoa eta boleibola ere egin ditut eta guztiak gustatzen zaizkit, futbola izan ezik. Futbolean negozio gehiegi dagoela uste dut. Judoan ari nintzela beste ikasketa mota batzuk egiteko aukera sortu zitzaidan eta horretara bideratu nuen nire bizitza. Garai hartan, duela hogeita piku urte, Aerobic-a zegoen puri-purian eta probatu egin behar nuen, musika eta mugimenduen kontu hura gustukoa nuen, hura guztia egun fitness bezala ezagutzen dugun honetan bukatu zen.

Mutrikuko Udala Kiroldegia

• GYMNASIA • AEROBIC • STEP • BODY PUMP • BODY COMBAT • BODY BALANCE	• SPINNING • JUDO INFANTIL • KANTXA • KONDICIONA • SAUNA • FITNESS GELA
---	--

Animo zake!!

Indaguneko 20. Bidea
Tel. (945) 50.31.75
Mutriku

Kirol Berri S.L.

“Kirolddegiko gestioa eta klaseak ematen ditut eta bigarren honetan, klaseak ematen sentitzen naiz gusturen”

txo bat hartzen zeure buruari dedikatzeko, zuk gustuko duzun hori egiteko? Kirola egiteaz gain ondo pasatuko duzu, jende berria ezagutuko duzu, harreman berriak izango dituzu... Guk sentsazioak saltzen ditugu eta probatu ez duenak ez daki zer ari den galtzen. Horretaz gain informazioak ere garrantzia du gurean, osasun ohiturak pisu handia du niretzat eta hori bideratzen saiatzen gara gure klaseetan. Egun hitzaldi bat antolatzen ari naiz bizkarreko arazoengatik; biztanleriaren %80k arazoak ditu edo izango ditu bizkarrean eta gure ohitura sedentarioek horretara garamatzate, hau hobetu daiteke eta horretarako pistak eta aholkuak ematen saiatuko naiz, nire lana hori ere badelako.

Eta erosteko kiroldegira joatea besterik ez dago...

Kiroldegiko ateak zabalik daude denentzat, mundu guztiak **aste betez eta doan** gure programak eta instalakuntzak ezagutzeko aukera du inolako konpromisorik gabe. Gustuko zerbait aurkitzen badu han izango gaituzte edozertarako. Propagandarik onena ahoz-aho egiten dena da, zuk ondo pasatzen baduzu zure lagunari kontatuko diozu eta horrek era berean beste bati... gauza guztiekin gertatzen den bezala. Kiroldegian ematen diren klaseak gimnasio pribatuetan ematen direnak dira, ezin dira kiroldegiko publikoetan eman. Eta hau zergatik? Duela 9 urte kirol modalitate hauek ezagutu zirenean nik ikusi nuen nondik nora joko zuen kontuak eta horri heldu nion, denborak erakutsi dit ez nenbilela oker. Ikasketa mota hauek Mutrikun eta Deban eman daitezke Kirol Berri delako frankizia hori

duena. Guk eskeintzen ditugun programak onak dira, kalitatezkoak, mundu mailan egiaztatutakoak.

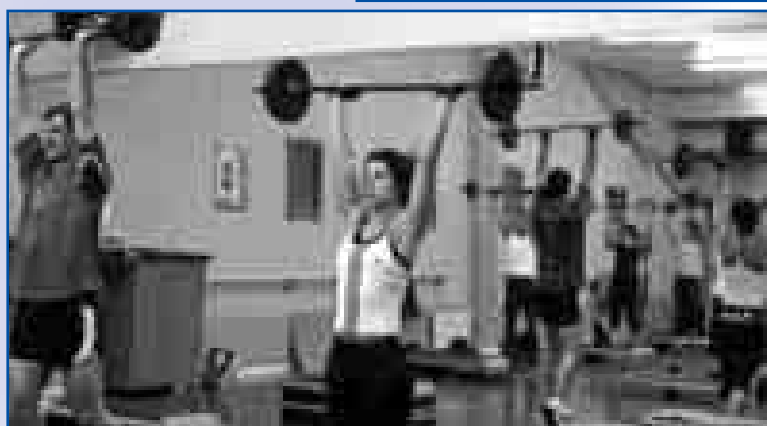
Bestalde esan nahi nuke hirugarren adinekoek ere asteen bi egunetan doan dituztela klaseak; horretarako kiroldegiko bazkide izan behar dute baina urtean ordaindu beharreko diru kopurua ez dut uste gehiegizkoa denik eta ordainetan jasoko dutena, klaseak, beren mesederako dira.

“Lehoiaren aurretik saltaka egiteko sortuak gara, kirola egiteko eginda gaude baina gero eta denbora gehiago ematen dugu geldirik”

Eta kiroldegiko instalakuntzak egokienak ote...

Leku gehiago beharko genuke oso juxtu baikabiltza nahiko genukeen guztia emateko. Bestalde, kanpoko temperatura dugu barruan ere, eta pentsa, neguan egiten duen hotzarekin... Aldaketak egin daitezke eta egiten dira poliki poliki, baina uste dut epe luzearako plangintza bat egin beharko litzatekeela. Kirol zaletasuna goraka doa eta prestatuta egon behar dugu.

Orain arteko emaitzekin gustura badago ere hobeto egin daitezkeela uste du Luis-ek eta horretan ari da buru belarri. Eske-rrik asko, Luis, eman diguzun ikasgaiarengatik eta eutsi goiari.

ERAKUNTZAK

SAGARMIÑA, S.A.

ETXEGINTZA ETA BERRIKUNTZA

San Agustín kalea, 11 - Tel eta Fax: 943 00 41 88
Posta kotxea: 71 - MUTRIKU (Gipuzkoa)

Botika generikoak, gero eta erabiliagoak

Gaixotzen garenean botikara joaten gara konponbide bila, sendatuko gaituen sendagaiaren bila. Gehienetan medikuarenetik pasatzen gara aurrena eta hark emandako errezetaren bitartez eskuratzen dugu botika; bestetan, gaixotasunaren lehenengo arrastoak somatu orduko, botikara jotzen dugu zuzenezuzenean sendagaia erostera. Eta botika mota gehiago egon dagoen arren, azken urteetan gehienoi gero eta ezagunagoak zaizkigun sendagai generikoei buruz gehiago jakitera hurbildu gara herriko bi botikariengana, Lon Apraiz eta Jabier Otxagabiarengana.

Europa mailan, botika merkeenak ditugu gurean

Lehenengo momentutik utzi dute argi bi botikariek sendagaia medikuak eman behar digula unean-uneko gaixoaldiari eta pertsona bakoitzari egokituta. Botikariak aholkua eman badezake ere, ezin du inola ere medikuaren lana ordezkatu. Bakoitzak bere egitekoa du. Hala ere, jendea errezetarik gabe botikaren bat erostera hurbiltzen denean, botikariek sintomen arabera botika bat edo beste eman ohi du.

Normalean jendeak hori egiten badu ere, batzuetan lagunen bati edo ezagunen bati ondo joan zaion botika baten bila joaten gara guretzat ere egokia izango delakoan. Jabierrek eta Lonek adierazi dutenez, hori ez da inoiz egin behar. Gizaki bakoitzak bere ezaugarriak ditu eta gaixotasun bakoitzak bereak. Botiken eragina ez da bera pertsona guztiengan eta, hori dela eta, oso garrantzitsutzat jotzen dute medikuarenetik pasatzea eta hark esandakoari jarraitzea.

Botikan aurkitu ditzakegun botiken artean aldeak daude, era askotako aldeak, eta horietako bat botiken balioari dagokiona da. Izan ere, gaixotasun bererako erabil daitezkeen botiken artean alde handiak egon daitezke dirutan. Beste modu bateko sailkapena egin litekeen arren, botikak bi multzo handitan bana ditzakegu: Markadun botikak eta botika generikoak.

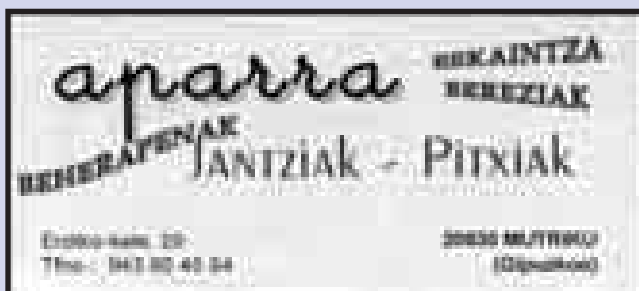

Markadun botikak dira inbestigazio aldi baten ondoren laborategiek sortutako eta komertzializatutako botikak. Botika sortzeko burututako inbestigazio horretan egindako inbertsioaren ordainetan laborategiek patentea hamar urtetan gordetzeko eskubidea dute. Suposatzen da hamar urteko aldi horretan inbestigazioan egindako inbertsioa berreskuratu eta irabaziak ere aterako dituztela. Hamar urteko aldi hori bukatuta, patentea amaitzen da eta gainerako laborategiak ere hasi daitezke markadunaren, originalaren baliokide diren botikak egiten.

Botika generikoak markadun botika baten konposizio, dosi eta itxura farmazeutiko bera dutenak dira. Markadunak edo originalak zazpi osagai, 650 mg.ko dosia eta pirula itxura badu, sendagai generikoak ere zazpi osagai, 650 mg.ko dosia eta pirula itxura izan behar du. Gainera, merkaturatzean, botika hauek agerian adierazi behar dute zorroetan edo kutxan generikoak direla eta hori EFG siglak erabiliz egiten da.

EFG izendapena, Especialitate Farmaceutiko Generikoa (Especialidad Farmacéutica Genérica), Osasun Ministeritzak ematen du legezko eta beharrezko probak eta azterketak egin ostean botika markaduna edo originalaren berdina dela frogatuta.

Adibidez, *Termalgin* botika aski ezaguna botika markaduna dugu, laborategi batek inbestigazio aldi baten ondoren sortua. Horren ondoan, botiketan, *Paracetamol*

Jendeak gero eta gehiago egiten du generikoen aukera

EFG Laborategiaren izena botika ez hain ezaguna, beharbada, baina gai-xotasuna sendatzeko markaduna bezain egokia izan daitekeena aurki daiteke.

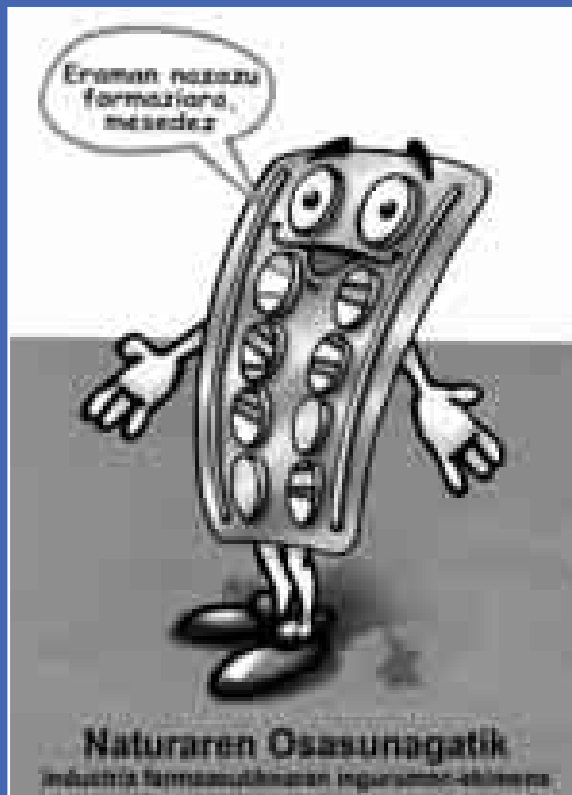
Esan bezala, Espainiako Osasun Ministeritzak du sendagai generikoak ontzat emateko ardura eta, hortaz, pentsatu behar da berme osoa dutela halako sendagaiek. Izan ere, merkatuan sartu aurretik hainbat azterketa eta ikerketa egiten dira. Beraz, ez dago zertan kezkatu medikuak horrelakorik eman edo botikariak eskaintzen badigu.

Normalean jendeak errezetan dakarren botika darama etxera baina, errezetarik gabe joanda, gero eta gehiagok egiten du generikoen aukera. Gero eta ezagunagoak dira eta galdu da berdina izango ote ziren zalantza jartze haiek. Beharbada, adinduak dira generikoen aurrean mesfidantza handiena erakusten dutenak eta betiko botikaren alde egiten dutenak, Jabierrek eta Lonek esan dutenez, baina hori erraz ulertzekoa da.

Europar aspaldidanik daude merkatuan botika generikoak eta onarpen handia daukate farmazietan, saldutako botiken %30 horrelakoak izanda. Gurean, berriz, hamar bat urte daramate generikoei eta merkatuko botiken %10 bat izango dira horrelakoak. Denboraren poderioz gehitu egingo da botika generikoen salmenta. Markadunen ezaugarri farmazeutiko berberak eta osasun arduradunek emandako berme osoa izanda, argi dago Osakidetza eta bezeroek ere bai botika horien alde egingo dutela. Diru asko eta asko aurreztuko da generikoen erabilera handitzen den heinean.

Merkatuaren %10 hartzen dute sendagai generikoei, Europar %30

Etxeko botikei errepasoa

Etxean botikak gordetzen ditugun armairua zabaltzen badugu, berehala ikusiko dugu hainbat kutxa, poto eta botila dugula gordeta, horietako asko berriz inoiz ez erabiltzeko, gainera. Gaisoaldia igarota, gehienetan soberan geratu zaizkigun botikak gorde egiten dira eta hurrengoan botika berriak eskuratzen ditugu medikuak emandako errezeta baliatuz. Horrela, etxe gehienetan batzen dugu botika txiki bat egiteko beste sendagai.

Botiketan, eta Mutrikukoetan ere bai, etxean erabilgarri ez dauden botikak biltzeko guneak daude jarrita, botiken eta farmaziako laborategien SIGRE programaren baitan. Programa horren helburua da botika-ontzien bilketa selektiboa egitea, eguneroko hondakin organikoekin batera etxeko zabarpotoan ez botatzeko.

Botiketan dauden gune horietan batutako ontziak, kutxak eta paperak, eskuorrienak adibidez, birtziklatu egiten dira eta botikak, iraungita edo kadukata daudenak zein iraungi gabe daudenak, deuseztatu egiten dira. Hortaz, ekimen honen bitartez ingurumenaren alde jokatzeko laguntzen digute botikariei. *Naturaren Osasunaren alde* dio ekimenaren leloak.

Lonek eta Jabierrek adierazi digutenez, mutrikuarrek asko erabiltzen dituzte botikak biltzeko gune hauek eta animatu ere animatu egiten dute jendea horiek erabiltzera. Etxeko botikinei errepasoa eman eta iraungita edota soberan ditugun botikak haraxe eramateko aholkua ere eman dute.

Honen inguruan informazioa zabaldu nahi duenak ondoko web gunean du horretarako aukera: www.sigre.es (gazteleraz dago).

Gizartearen
ikaragarritasuna
IMOTZ
Eskualdea, 34 - 48900 MUTRIKU - Tel: 943 60 41 42

ARRIETA
AUTOZERBITZUA
 ONDA
I.M. Altzibar etorbidea - 943 60 31 01

Blogak: Sareen sarean kontu-kontari

Blog, weblog edo bitakorak iritzia emateko, ezagutza zabaltzeko edo beste hainbat xederekin sortutako web guneak dira, gehienetan pertsonalak, eta euren arteko erlazioak, kultura bera konpartitzen duten sare sozialak ari dira eraikitzen Interneten. Blog mugimenduak martxan urte gutxi badarama ere, garrantzi handiko fenomeno bilakatu da, eta horren adierazle, zenbait estamentutan, horien artean «laugarren boterea», piztu duen kezka.

Internet, oro har, pelikulak eta abestiak jaisteko, txateatzeko eta, batez ere, web orrietan zehar nabigatzeko erabili ohi da. Oso gutxi ausartu dira, ordea, web guneei edukia ematera, besteek erabiliko duten web gune bat sortzera, alegia.

Duela gutxira arte, web gune bat sortu nahi zuenak web orriak programatzen jakin behar zuen derrigorrez; «Sareen sarearen» edukien hazkundean laguntzea, beraz, gutxiengoen baten eskura baino ez zegoen. Hala ere, web teknologiek emandako aurrera pausuak direla medio, oztopo hori ere gainditu eta egun edonork sor dezake web gune bat, programatzen jakin gabe, Interneten ikusmugan agertu diren *blogak* argitaratzeko plataformei esker.

Blogak argitaratzeko plataformak Interneteko sarean aurki daitezkeen web gune bereziak dira, *blog* deritzen web orriak sortzen laguntzen dutenak, hain zuzen ere. Gehienek zerbitzua doan ematen dute, beraz, edozeinek izan dezake gaur bere txokoa webean, inolako kosturik gabe. Aukera hau jendeak aprobeztatu ere ondo aprobeztatu du: **blogosferari** (*blog* guztien multzoa) buruzko txosten baten arabera, 2005eko abuztuaren hasieran 14,2 milioi *blog* aurki zitezkeen Interneten. Ez da marka makala!

Blog bat (**weblog** terminotik dator eta **bitakora** moduan ere ezagutzen da) ezaugarri zehatz batzuk dituen web gunea da: aldizka eguneratzen da, tematika jakineko testu edota artikulatuak biltzen ditu eta hauek kronologikoki, berriena lehendabizi, aurkeztzen ditu. *Blogak* gehienetan pertsonalak izaten badira ere, taldean sortzen direnak ere badaude: korporatiboak, hezkuntza mailan erabiltzen direnak, etab.

Alabaina, *blogen* ezaugarri nagusia, ohiko web orriekin konparatzen badiugu, bere **elkarreragina** da. Sarritan eguneratzen direnez eta bisitariei idatzitako testuei erantzuteko aukera ematen dietenez, *blogek* diskurtso kolekti-

boa sortzen duen tresna moduan jokatzeko dute.

Blogak zer diren hobeto ulertzeko, mutrikuar batek sortutakoa hartuko dugu adibide moduan. Aipatu *bloga*, **Atxukale.com**, **Mutrikuko ataixa** web gunean dago kokatuta eta bere izenburua, «*Tolon: Informatika eta teknologia zale baten bloga*». Gune honetan, informatika eta teknologiariburuzko berri, hausnarketa eta iritziak idazten ditu Pedro Arreitunandiak, bere autoreak, nahiz eta tarteka beste gai batzuk jorratu. Edozein *blogetan* bezala, irakurleari parte hartzeko aukera ematen zaio eta horrela, gaiak merezi badu, partaide guztientzat, eta baita autorearentzat ere, oso aberatsa izan daitekeen eztabaida sor daiteke.

Hedabideek igorritako informazio

askoren gezurtatzeetan

zerikusia izan dute blogek

Baina *blogen* ahalmena haratago doa. Euren artean esteka, komentario, historiko eta erreferentzien bitartez konektatuta daudenez, kultura propioa duten *sare sozialak* sortu eta definitzen dituzte. Osotasunean begiratzen badiogu, horien joerak, mainak, gune arrakastatsuenak, eta gus-tuko produktu, musika, film eta liburuak zeintzuk diren argi eta garbi antzeman daitezke. Honi guztiari, *blog* mugimen-duak egun duen aparteko dimentsioa gehitzen badiogu, **fenomeno sozial** baten aurrean gaudela ezin uka daiteke.

Blogariaren (*blog* baten jabea) motibaziorik handiena bere *bloga* irakurria, komentatua eta laudatua izateak ematen duen gozamen pertsonala da. Dena den, *blog* bat zibernauten artean ezagun bihurtzea ez da lan erraza. *Blogari* gehienek ez dute sekula eskuko atzamarrak baino irakurle gehiago izango. Beste batzuk, ordea, **erreferentzi puntu** bilakatu dira: milaka eta milaka jarraitzaile dituzte eta horien autoreen iritziek pisu itzela dute irakurleengan.

Halaxe, *blogek* jendearengan duten eragin botereaz ohartu eta fenomenoak ondo aztertzen ari dira munduko albiste elkarte garrantzitsuenak. Izan ere, *blogek* duten indarra errealtate bat da egun eta horren adierazgarri, *Ira-keko gerra*, *M-11* edo *Estatu Batuetako azkeneko hautes-kundeetan* hedabideek igorritako bertsio ofizial askoren gezurtatzeetan izandako eragin esanguratsua. Komunikabideen manipulazioa eguneroko kontua den gizarte hone-tan, herriarren **adierazpen-askatasuna** babesteko medio ezin hobe izango da gero eta zabalagoa den *blog* komu-nitatea.

atxukale.com-ekoek, zure bloga beraien atarian gordetzeko aukera ematen dizute

Honek guztiak norbait tentatu badu eta *blog* bat sortzeko irrikan badago, Interneten horretan lagunduko dion hainbat gune aurki dezake (lehenago aipatutako *blog* plataformak). **Blogger.com** da ezagunena, eta aitzindarietako bat. Eragozpen handiena, *blogaren* kudeaketa ingelesez dela. Dena den, *bloga* oso erraz sor daiteke, hiru urratsetan: kontu bat sortu, *blogari* izena jarri eta itxura emango dion txantiloia aukeratu.

Baina, duda gabe, **Blogari.net** da euskaldunok *blogak* sortzeko behar genuen plataforma. *Euskal Blogosfera* haziz doala konturatu eta *blogak* euskaraz kudeatzeko aukera eskaintzen duen lehen gunea sortu dute **Blogari.net**-ekoek. Gune honek, **Blogger**-ek bezala, doan ematen du zerbitzua eta *blogariak* baimen eskaerarik gabe sor dezake *bloga* bertan. Duela gutxi sortu den arren, badiu 277 erabiltzaile dagoeneko.

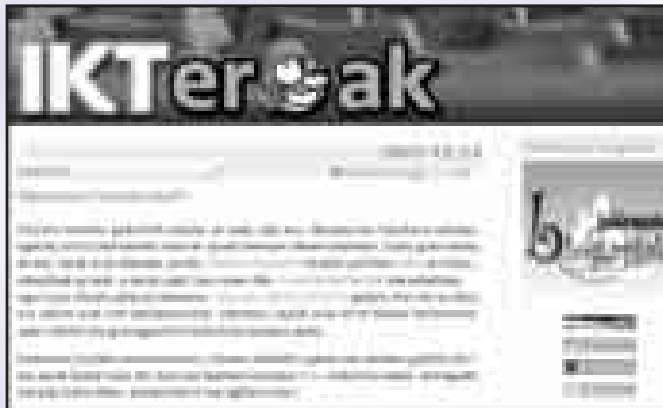
Eibar.org eta **Goiena.net** atariek ere *blogak* edukitzeko aukera ematen dute. Kasu honetan, *bloga* sortzea ez da aurreko bietan bezain automatikoa, eta norbaitek berea han eduki nahiko balu, eurekin kontaktatu beharko luke. Bide batez, aipatzea merezi du atariok *Euskal Blogosfera* ehuntzen diharduten *blog* interesgarrienetakoak dituela bere baitan eta, horrexegatik, edozein *blog* irakurleren zerrendan egon beharko lukete, **Sustatu.com**-ekin batera.

Blogek kultura propioa duten sare sozialak sortu eta definitzen dituzte

Mutrikun, **Atxukale.com** gunea mantentzen duten Aitzol Naberan eta Pedro Arreitunandiak, mutrikuarroi geure *blogak* atari honetan gordetzeko aukera ematea burutik askotan pasatu eta, azkenean, pausua ematea erabaki dute. Benetan eskertzekoa!

Blog bat bertan sortu nahi duenak beraiekin kontaktatu beharko du euren web orrian. **Atxukale.com**-ekoek **kontseilu editorial** bat sortuko dute, *blogari* berrien eskaerak aztertzeko eta *blogen* edukien egokitasuna neurtzeko, **Eibar.org**-ekoek egiten duten moduan. Ez da gutxiagorako. *Blogari* batek bere *bitakora*n kontatutakoak arazo legalik balekar, *bloga* gordetzen duen ataria legearen aurrean arduradun izango litzateke. Eduki problematikoen ildo beretik jarraituz, zera azpimarratu nahiko genuke, Pedrok eskatuta: **Atxukale.com**, edonork nahi duena kontatzeko medio hutsa baino ez da, hots, jendeak idatzitako ideiak, bai atarian bertan, bai *blogari*ek sortuko dituzten *blogetan*, bakoitzarenak dira eta ez dute erlaziorik Aitzolek eta Pedrok duten pentsaerarekin.

Orain *bloga* sortzera animatzea baino ez zaigu falta. Ea Mutrikuk ere *Euskal Blogosferan* baduen zer esanik. Eta kontuan izan *blogak* ez daukala zertan pertsonala izan; Mutrikuko elkarte ezberdinek ere beraien *bloga* sortzeaz hausnartu beharko lukete, euren gorabeherak, taldeko aktibitateen agenda, etab. herritarroi ailegarazteko, egia baita Mutrikun, Pedrok dioten bezala, oraindik Interneti ez diogula etekinik ateratzen, komunikatzeko baliabide aparta den arren.

IKTeroak. Ordiziako Jakintza ikastolako irakasle talde baten bloga.

Eta *bloga* sortu eta gero, zer? Asko dira euren *bloga* ilusioz sortu eta irakurle falta dela eta, handik gutxira bertan behera utzi dutenak. Egia esan, ez da erraza irakurleak erakartzea inoren *blogera*. Hau lor dezazun, hona hemen Kalaputxiren gomendioak:

- Gai bati buruz idatzi. Badirudi zailagoa dela norbait erakartzea gai ezberdinei buruz idazten duzunean.
- Izan beti gogoan idazten duzun guztia irakurria izan daitekeela; zain ezazu ortografia, beraz, eta ez zaitez aspergarria izan.
- Saiatu *blogari* zeure pertsonalitatea transmititzen; testu hotz eta aseptikoez ez dute funtzionatzen.
- *Blogosferaren* portaerazko jarraibideak ulertzen saiatu, *blogaren* edukia haien arabera moldatzeko.
- Garrantzi handikoa da erregularitasunez idaztea; baina kontatzeko ezer ez duzunean, ez ezazu idaztera behartu zeure burua.
- Saia zaitez zure irakurleen komentarioak erantzuten, horren zain izango dituzu eta.
- Zure komentarioak beste *blog* bateko artikulua batean oinarritzen badira, jarri hara bideratuko duen esteka. *Blogaren* autoreak horretaz jabetu eta zuretik pasako da. Horra hor irakurle berri bat irabazteko aukera.
- Beste *blogetan* komentatzeak zurea ezagutaraziko du. Baina irizpidearekin komentatu. Hobe da bi taxuzko komentario, mila tontakeria baino.

Azken gomendia: Urte berriarekin tabakoaren kontrako legea indarrean sartu dela eta, erretzaile zaren horrek, zigarroak alde batera uzteko ausardia izan baduzu, ez ezazu nikotina partxerik erabili. Merkeago aterako zaizu tabakoa *blog* batengatik ordeztan baduzu. *Blogen* ezaugarriak ondo beteko zenituzke: tematikoa izango litzateke —tabakoari buruzkoa, noski—; erregularitasunez idatziko zenuke —ziur izan nikotina faltak dakarren irrikak horretara bultzatuko zaituela—; eta asko izanda egoera berdinean zaudetenak, izugarrizko sare soziala eraiki zenezakete.

zorion agurrak

MADDI

Zure seigarren urte-betetzean Zorionak eta muxu luze luze bat Onintza, ama eta aitatzon partez.

IKER

Urtarrilaren 2an, 3 urte haundi bete dituen gure etxeko granujai Zorionak eta teinkadatxo batzuk belarririk! etxeko danon partez matxo haundi bat.

LURDES eta ASIER

Zorionak anaixa! Zorionak arreba! Zorionak lehengusuak! A ze karamelo betekada hartuko dugun bion urtebetetzeekin! Zorionak bixoi eta holaxe segi!

JON

Zorionak gure etxe-ko futbolistari, bihotz-bihotzez. Zure 10. urtebetetzean ea jasotzen duzun 10 opari eta ea sartzen duzun 10 gol hurrengo futbol partiduan.

RIKARDO

Gure etxeko izarrentzat guraso, anai, Esther eta familiakoen partez Zorionak eta muxu haundi bat, urteko lehenengo egunean urteak bete dituzulako.

IRATI

Urtarrilaren 17an 6 urte bete dituzunez, Zorionak eta muxu haundi bat etxeko denon partez.

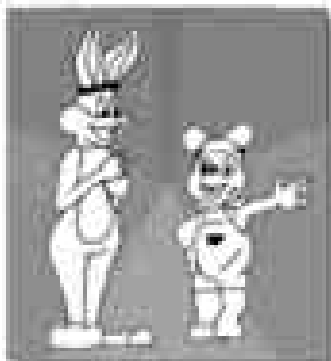
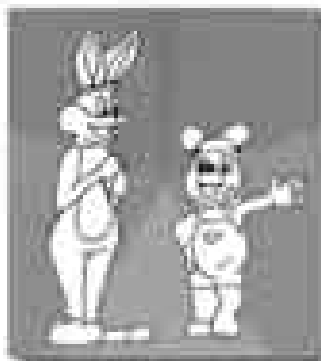

BINGEN, IRATI eta UNAI

Ailegatu zaigu urteroko zita eta ZORIONAK! hiruroi. Holaxe jarraitu urte askoan!

denborapasak

bila itzazu 7 ezberdintasunak

Bilatu Errealean garrantitsuak izan diren 8 jokalar

G	I	A	L	N	S	O	A	D	G	T	U	I	O	R	W	H	J	A
A	D	F	G	T	R	E	Y	U	I	O	P	H	L	K	J	H	N	G
J	A	S	O	O	F	G	H	J	K	L	N	A	S	E	R	T	E	D
A	I	X	A	M	E	R	T	O	H	I	K	N	H	B	V	D	S	A
O	G	T	A	D	R	T	Y	U	R	K	L	N	P	I	U	Y	S	A
P	A	S	E	S	D	F	B	N	R	M	K	H	G	F	D	S	S	A
E	L	O	T	T	E	C	G	N	O	Z	C	V	B	Z	N	G	O	I
H	A	F	X	J	G	Y	U	H	G	H	K	L	A	N	G	T	E	L
G	Q	R	E	U	O	K	F	F	O	J	K	M	L	F	K	E	T	E
J	O	R	A	E	K	H	G	H	Q	L	O	U	O	A	D	F	O	L
K	A	E	R	T	O	E	U	A	F	R	H	J	K	J	U	Y	T	U
I	L	K	O	A	D	S	G	J	A	L	H	U	T	P	O	G	S	S
Y	G	J	H	K	R	I	Y	R	O	H	G	L	I	K	G	F	S	E
S	T	Y	U	I	O	Q	Q	E	R	T	Y	U	I	E	H	F	K	O
O	K	I	U	O	V	A	C	E	V	I	C	G	O	Y	T	T	R	E
P	O	L	I	U	T	D	X	C	S	D	G	H	J	K	L	O	G	S
H	A	F	G	H	Y	E	R	T	H	G	J	K	O	O	I	A	F	G
J	E	T	Y	J	K	L	O	U	O	E	G	T	J	K	A	J	K	L
L	L	O	I	U	A	F	G	H	J	G	E	L	O	R	I	D	G	F

argazki zaharrak

1948an SOLDADUTZAN

Cadizen soldadutza egi-
ten mutrikuar kuadrilia
batu zirenekoa.

**Goian, ezkerretik
hasita:** Luxio Uranga
"Arno", Pako Goenaga,
Jexux Lasarte, Eusebio
Azkarraga, Javier San
Sebastian.

Behean: Javier Bergara,
Joseba Odriozola, Narkis
Andonegi, Jose Antonio
Uranga "Pope".

KILOXENETIK IRTETZEAN

**Behetik eta ezkerretik
hasita:** Jose Luis Ando-
negi, Bixente Lekube
"Mutxur", Abel Iturrino.

Goian eta ezkerretik:
Narkis Andonegi, Maite
Astigarraga, Purita
Lekube "Mutxur", Euse-
bio Azkarraga "Matxi-
txa", Begoña "Kalala",
Pako Arreitunandia.

INIGOBELÉN
Kultura eta Hizkuntza Beraketa

argazki zahar
antzerki-irratia
liburua gurea
liburua gurea

euskal preso eta iheslariak etxera

BERISTAIN

DENTIA LURRINDIGIA BIZTANZIA

 943 60 35 44

KALAPUTXI egiten parte
hartu nahi baduzu,
deitu **635748393**
telefonora.
Gustura hartuko zaitugu!

urtarrilaren 22ra arte

ARGAZKI ERAKUSKETA: "Zuri beltzean"
LUARDO ETXEAn, ARGAZKI TALDEAK
antolatuta

Astegunak: 19:00-21:00

Asteburuak: 12:00-14:00

otsailaren 3a, zapatua

SANTA ESKIA, egun osoan herriko kaleetan
eta auzoetan zehar
Bertso Eskolak antolatuta

KAMARA MUSIKA ZIKLOA
Kultura udal sailak antolatuta

urtarrilak 15, domeka, Nazareno eguna

Kataluniako L'Emporda Kamara Orkestra
"Urteberriko kontzertua: Strauss balts eta polkak"

urtarrilak 21, zapatua

Arratsaldeko 19:00etan Komentuan
Conductus Ensemble Kamara Orkestra
Vivaldiren "Lau Urtaroak"

urtarrilak 28, zapatua

Arratsaldeko 19:00etan Komentuan
Kontzertu Lirikoa:
Alioska Jimenez (sopranoa)
Josu Okiñena (pianoa)
Beste obra batzuen artean, "Beltz
espiritualak"

Burumendi Mendi Elkarte

2006ko MENDI IRTEERAK

Urtarrilak 1	Arno
Urtarrilak 8	Zestua-Orio ibilaldia(Debak antolatuta)
Otsailak 12	Txindokiko bira(Burumendik antolatuta)
Martxoak 5	Cruz de Motrico(Burumendik antolatuta)
Apirilak 2	Urkiaga-Belate(Debak antolatuta)
Maiatzak 28	Murgia-Altube(Ondarroak antolatuta)
Ekainak 18	Villamayor de Monjardín-Lizarrar ... (Markinak antolatuta)
Uztailak 1 eta 2	Pirineoak-Zuriza(Debak antolatuta)
Irailak 10	Bustablado-Porracolina-Asón(Ondarroak antolatuta)
Urriak 8	Ortaize-Baigura-Makea(Debak antolatuta)
Azaroak 19	Laudio-Bilbo(Markinak antolatuta)
Abenduak 3	Markina-Markina

URTARRILAK 20, BARIXAKUA.

Burumendi M.E.aren Batzar Nagusia Zabielen, 20:00etan.
(Mendi materialaren zozketa izango da)

ATXURKALE MERKEALDIA

Kirola, Jantak, Baserriko gailuak
TEL. 1 943 60 33 44
Bazterre Plaza, 4/5 48940 MUTRIKU (Bizkaia)

ANSORREGI

Olinpiarak
Erdiko kale, 9 - 943 60 33 42

Kokapena: Añorak, bidaiak, jatetxeak,
egunaldiak eta menuak.

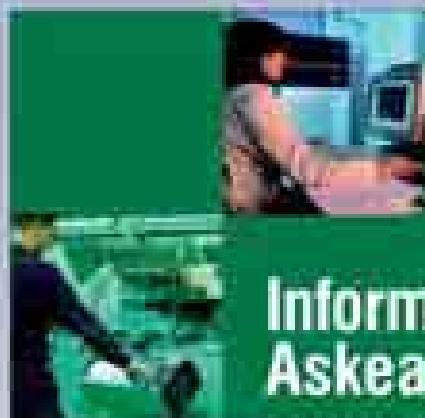
SAN JUAN
HOTELA

San Juan, 100a - 48940
LARRAUN, ALZARAK
Bilbo, 943 60 31 17
Mutrika, 943 60 31 17

OKILA ALTZARIAK
EBANIZTERIA

OKILA ALTZARIAK EL.

Txerribas - Mutrika
Tel. 943 60 40 18 - Fax: 943 60 31 03

autonomoentzako eta mikroenpresarako
doako mintegiak

Deba Barrena
otsailak 2
ELGOIBAR

Makina Enmentaren
Institua (MIH)

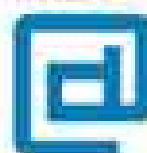
Ondutegia:
18:00-20:00

Informatika nire enpresarako: Askea ala ordaindutakoa?

Nire enpresarako softwarea hautatzerakoan zein da kontuan izan behar dudan irizpidea? Zein sistema eragile hautatuko dut? Ze nabigatzaile?, bestelako ze programa ofimatikoa? Zure enpresan doan erabiltzeko tresnak dituen CDA ere emango dizugu.

Informazioa eta ordu ematea:
943 747 314
www.miramondigital.com
carlos@miramondigital.com

Antolatzailea:

Miramon
Enpresa Digitala

Partenariak:

euskadi

SPRI

iragartzeko eskertzeko
zoriontzeko informatzeko
kexatzeko denborapasa
nahi duzunera

KALAPUTXI

Barrenkale 12, behea · 20830 MUTRIKU · kalaputxi@topagunea.com · Tel.: 943603468 · 635748393

IKASTOLAREN MATRIKULA KANPAINA

otsailaren 6tik 17ra

Ezagutu gaitzazu. Ateak zabalik ditugu

.....Euskal
Irakaskuntza

HAZI HEZI BIZI